

NJFF Hedmark

Jakt og fiske i Hedmark

NJFF 150 år
side 7

NJFFs konkurranse-
fiskevirksomhet
side 13

Villsvin
side 15

Lisensfelling ulv
side 16

Ole Mattis
Lien
913 07 272

ole.mattis@njff.no

Marius
Hassve
924 33 656

marius.hassve@njff.no

Mari Tangen
Evensen
974 67 070

mari.evensen@njff.no

Ada
Bredalen
911 27 732

ada.bredalen@njff.no

Nytt fra NJFF-Hedmark Årgang 24

Kontoradresse

Norsk Skogmuseum
Solørvegen 151, 2407 Elverum
Postboks 191, 2402 Elverum
Telefon 62 42 51 81
Bankkonto 9100.16.54034
E-post: hedmark@njff.no
www.njff-hedmark.no

Annonsepriser

	1 utg.	3 utg.
1/1 side	6.800,-	16.800,-
Baksida	8.800,-	20.000,-
1/2 side	4.800,-	13.500,-
1/4 side	2.900,-	7.800,-
1/8 side	2.000,-	5.500,-

Eks mva. inkl. farger

Ansvarlig redaktør

Ole Mattis Lien

Grafisk produksjon

EGGEN MEDIA AS

Annonser

Ada Bredalen, tlf 911 27 732
ada.bredalen@njff.no

Trykk Flisa Trykkeri

Forsidefoto

Kjell-Erik Moseid

Overgang fra høst til vinter ...

NJFF-billedatabase

I skrivende stund ser jeg ut av vinduet og konstaterer at en overgang fra høst til vinter er nært forstående. For noen, som haren med vinterdrakt i høstlandskap, kan ikke snøen komme fort nok: Å være føre-var med innhøstingen er en ting, med kamuflasje i et miljø i endring en annen. En lang evolusjonær tilpasning kan ikke reverseres på en-to-tre, og kanskje er nettopp dette en av årsakene til at flere arter er i tilbakegang – mens andre, går i taktfast marsj fremover. INGEN er i denne sammenheng bedre til å overvåke og forvalte denne utviklingen enn dere der ute; jegere og fiskere! Se bare til antall skutte villsvin i gamle Hedmark fylke denne høsten, herunder den viktige informasjonen som har kommet med på lasset, være seg innsamling av trikinprøver, utbredelse og antall.

I NJFF drar vi lasset sammen! Vi kan være uenige i enkeltsaker, men det er de store linjene som teller! Å tilrettelegge for muligheten til å bedrive jakt- og fiske i dag, i morgen, og dagen etter der. NJFF-Hedmark seiler i denne sammenheng på en medvindsbølge, da såklart helt vindkraftfritt: Antall medlemmer fortsetter å øke, vi nærmer oss faktisk 10 000 medlemmer igjen. Dette magiske antall medlemmer er et helt klart mål for 2021. Klarer vi det blir det feiring av mer enn en grunn.

I 2021 er NJFF nemlig 150 år som organisasjon, og i den sammenheng går familiens år over til jubileumsår når datoen sier 2021. Gjør klart for storstilt feiring.

Det er for øvrig mer å være fornøyd med om dagen. Et godt og gjen-nomarbeidet vedtak i rowiltnevndene 4 og 5 vedrørende uttak av ulv i og utenfor ulvesona er på plass. Det er godt å se at fylkeslagets og lokalforeningenes arbeid blir hørt! Så langt hvertfall. Terminlister for skyting og fiske er på plass, og det blir om COVID-19-situasjonen tillater stor aktivitet hele året. Det jobbes også godt på fiskesiden i fylket nå, med mange spennende prosjekter, både i oppstart og avslutning. Fylkeslaget så vel som lokalforeninger har arrangert introjakter av forskjellig slag denne høsten med god deltakelse og gode tilbakemeldinger fra fornøyde jegerspirer. Dette er et givende arbeid, og fremover vil vi jobbe med å få med enda flere jaktfaddere på lokalt plan. For det er der det skjer, og der lokalkunnskapen ligger.

Med all den innsatsen som legges ned for fellesskapet kan man til tider undre seg over i hvilken grad dere får tid til egne aktiviteter. Jeg håper derfor inderlig at våre medlemmer som har jaktet i høst har hatt en god og innholdsrik tid

med mange flotte turer i skog og fjell. For å prestere i hverdagen må man nemlig ta seg tid til det som er viktigst for en selv, være seg harejakt med far, rypejakt med mor, eller elgjakt med jaktlaget.

Når jeg så skriver til dere neste gang er det i overgangen fra vinter til vår... Trekkfuglene har snudd og haren har blitt gråbrun. Villsvinbestanden vil, i en eller annen retning, ha utviklet seg videre, og vi – vi vil fortsatt jobbe sammen i fellesskap! Jeg vil med dette ønske alle våre medlemmer en fortsatt god jakt-sesong med mange fine opplevelser, og ikke minst en riktig god jul og et godt nytt år.

*Kjetil Hagen,
leder NJFF-Hedmark*

Årsmøte i NJFF-Hedmark

NJFF-Hedmarks årsmøte avholdes den 13. mars.

Sett av datoen allerede nå.
Vi oppfordrer alle foreninger
til å sende representanter –
gjærne noen fra den yngre
garde også!

Velkommen

Glommen Mjøsen Skog

Ta kontakt med våre
skogbruksledere for gratis befaring og
faglige råd om EDEL-programmet
- hvordan du kan øke verdien på
skogen din.

www.glommen-mjosen.no/edel

Gjensidige

Spar inn medlemskontingenten med NJFF-fordelene hos Gjensidige

Det kan være mye å spare på fordelene
du som NJFF-medlem har hos oss.

Du kan få inntil

- 34 % rabatt på hundeforsikring
- 24 % rabatt på hytteforsikring
- 18 % rabatt på andre private skadeforsikringer

I tillegg kan du kjøpe livsforsikring til en svært god pris.

Les mer om det totale medlemstilbudet og sjekk pris på
gjensidige.no/njff – eller ring oss på **915 03100**.

Nok en gang ble elgjakta innledet med at en løshund ble tatt av ulv. Dette er dessverre ikke uvanlig i våre dager. Ulvene som drepte hunden var fra Mangenreviret, som har tilhold både i Hedmark og Akershus. Det som skjedde i ettertid er dessverre heller ikke uvanlig for tiden. Hundeeieren, som har mistet en jaktkamerat og ett familiemedlem blir hetset på det groveste på sosiale

Stolt fylkessekretær med 5 kilos mjøsørret!

medier. I tillegg ble han anmeldt av NOAH for å ha sluppet hund i terreng med ulv, og kommet med uttalelser i kampens hete rett etter å ha mistet et familiemedlem. Dette er bare trist. Samme organisasjon har også gått til det skritt å ville forby løshundjakt. Jakt med løs hund har historisk lange tradisjoner i Norge, og sammen med våre nordiske venner kjempes det nå en kamp for å få jakt med løs hund på UNESCOs verdensarvliste. Dette har vår leder i NJFF og president i det Nordiske Jegersamvirke Knut Arne Gjems skrevet om i Jakt og Fiske i Hedmark nr. 2 i år.

I sommer har også NJFF-Hedmark sammen med NJFF-Oppland jobbet aktivt for størørreten i Mjøsa. Fylkesmannen opphevet i sommer fiskeutsettingene i Mjøsa som regulanten har betalt. Dermed fravek de kravet om at påvirker skal betale. Uheldig genetisk påvirkning er argumentet

til Fylkesmannen. Ved å slutte med utsetting av ørret frykter vi dårligere forhold for fiskeren i Mjøsa og Lågen. I vedtaket fra Fylkesmannen varsles det også om at det kan komme regulering av fisket. NJFF-Hedmark og NJFF-Oppland ønsker på sikt selvrekutterende ørretbestand i Mjøsa, men vi mener vedtaket er tuftet på for tynt kunnskapsgrunnlag. Konsekvensene av vedtaket er for lite utredet. Derfor har vi påklaget Fylkesmannens vedtak. Det har vært stort lokalt engasjement i saken. Alle kommunene rundt Mjøsa og nedre deler av Lågen har påklaget vedtaket. Dette er noe Fylkesmannen bør merke seg, og som viser hva mjøsørreten betyr i området!

Så til en langt mer hyggelig sak. Antall medlemmer i våre foreninger i Hedmark øker jevnt og trutt. Vi er nå like under 10 000 medlemmer (9785 pr. 1.oktober) og det hadde vært hyggelig å runde den magiske

grensa på 10 000 før årsskiftet. En innsats på vervefronten og litt pleie av medlemslister så klarer vi det! Vi må nevne Vang JFF som pr. 1. oktober har hele 67 nye medlemmer. Bra! Skeptikerne mente at forbundet i år kom til å tape medlemmer. Årsaken skulle være korona og avlyste aktiviteter. Det motsatte har skjedd. Det har vært en økt interesse for bruk av naturen, friluftsliv, jakt og fiske. Årsaken er at folk har oppdaget mulighetene til friluftsliv i nærområdet. Aldri har flere overnattet ute i det fri. Fiskekortselgere melder om eventyrlig salg. Folk har oppdaget alle de fine tilbudene som lokalforeningene, og nærområdet byr på. Norges Jeger- og Fiskerforbunds innføring av familiemedlemskap passet også inn i dette og har vært et positivt bidrag til medlemsøkning.

Med ønske om god jul og et koronafritt 2021!

Ole Mattis Lien, fylkessekretær NJFF-Hedmark

**Julelunsjbord
og familiejulebord**

*25. nov
til
22. des*

Alle hverdager fra 25. november fram til og med 22. desember setter vi opp vårt tradisjonelle julelunsjbord som bugner av kalde og varme retter, samt masse deilige desserter. Det meste av julepålegget lager vi selv. Buffeten står fra kl. 11.30 til kl. 14.00.

**Familiejulebord søndagene
13. og 20. desember.**

Vi anbefaler bordreservasjon til alle arrangementer!
Alle ønskes hjertelig velkommen til Forstmann!

FORSTMANN
ELVERUM SPISESTED & CATERING AS

Norsk skogmuseum • Tlf 62 41 69 10
post@forstmann.no • forstmann.no • Følg oss på Facebook

KURS & KONFERANSE SELSKAP CATERING ARRANGEMENT

E-Vet SMÅDYRKLINIKK
I ELVERUM

TIMEBESTILLING

Vi utfører det meste av forebyggende behandling, indremedisinske utredninger og bløtvevskirurgi. Akutt syke dyr/dyr som trenger øyeblikkelig hjelp vil bli prioritert.

TRYGGHET

Vi jobber for å tilby faglig og personlig trygghet for deg og dyret ditt.

TA KONTAKT

Vårt nummer 62415000 er tilknyttet vakthavende dyrlege også utenom klinikkens åpningstid.

Åpningstider

Mandag, tirsdag og fredag 9–16.
Onsdag og torsdag 9–19.

Kirkeveien 58
2413 Elverum
Tlf 62 41 50 00
post@evetas.no
www.evetas.no

E-Vet

DØGNVAKT TLF 62 41 50 00

Vervekonkurransen 2020

Tekst: Ole Mattis Lien/NJFF

Medlemstallet i Hedmark har vært gledelig positivt siste år. Pr. 1. oktober var det 9785 medlemmer i NJFF-Hedmark. Dette er en økning på 329 medlemmer sammenliknet med samme dato sist år. Dette til tross for korona, stengte skytebaner og avlysning av aktiviteter. Det er tydelig at mange lokalforeninger har jobbet godt med å få folk med ut på friluftsliv i vår, sommer og høst. Selgere av fiskekort kan melde om en formidabel økning i salget i sommer. Dette er også et godt tegn for oss NJFF-folk. Skog, fjell og vann brukes til glede for hver enkelt, og aktiviteten der er viktig for folkehelse. NJFFs innføring av familiemedlemskap har nok også slått positivt ut for medlemstallet. Vi er nå nær 10000 medlemmer i Hedmark, kun 215 nye medlemmer trengs for å nå den magiske grensa. Etter noen år med

nedadgående trend, har medlemstallet vårt vært i en positiv utvikling de to siste år.

En siste felles verveinnsats de siste måneder av året så når vi 10 000 grensa! Positiv jobb og gode aktiviteter og tilbud lokalt er det som gir resultater.

I fylkeslaget sin vervekonkurranse har Engersjø Fiskeforening og Vang JFF tatt ledelsen i henholdsvis mest økning i prosent og mest økning i antall. I klassen for størst økning i prosent leder Engersjø med en økning på 100%. Ett medlem har blitt til 2! Vingelen JFF har en økning på 25% og Odal SFK har økt med 14,5%. I den andre klassen, der det premieres for størst økning i antall medlemmer leder Vang JFF med en økning på hele 67 medlemmer siste år, foran Kongsvinger JFF (+20), Løiten JFF (+18) og Romedal og Vallset JFF (+18).

Her er ingen ting avgjort, bare stå på med å verve medlemmer framover! Særlig foreninger med minustall oppfordres til å ta en gjennomgang av medlemslistene sine. Kanskje noen bare har glemt å betale medlemsgiroen sin! Premiene er to Murikka stekeheller (komplett) til de vinnende lokalforeninger. Premiene deles ut på NJFF-Hedmarks årsmøte i mars 2021. I fjor vant Skandsgård Seterskog JSF, og Stange JFF hver sine Murikka Stekeheller.

En god gulrot til medlemsverving for 2020 er den nye kategorien for mulighet til å tegne familiemedlemskap. Her bør hver forening være på ballen, og lage en strategi for hvordan dette håndteres. Familiearrangementer er et nøkkelord. Informasjon om dette finnes på NJFFs nettportal.

Vi ønsker å takke for samarbeidet i året som har gått!

GOD JUL OG GODT NYTT ÅR!

Julehilsen fra NJFF-Hedmark
Ole Mattis, Ada, Marius og Mari

Mer info om alle våre kurs i aktivitetskalenderen på hjemmesiden: www.njff-hedmark.no

Påmelding til kurs via aktivitetskalenderen på våre nettsider.

Dersom det ønskes mer informasjon ta gjerne kontakt med NJFF-Hedmark på tlf.: 62 42 51 81, eller e-post til: ada.bredalen@njff.no

Påmeldingsfrist til kursene er 2 uker før arrangementets oppstart, der ikke annen dato er oppført. Forbehold om endringer.

Kurs/aktivitet	Sted	Tid	Pris	Info
Jegerprøvekurs	Elverum	13.1.	2000/2750	Kurset er obligatorisk for å gå opp til jegerprøveeksamen. Alle som fyller 14 år i kalenderåret eller eldre kan delta. Kurset vil hovedsakelig foregå på kveldstid.
Jakt- og fiskeoppsynkurs	Oppland	29.–30.1.	2000/2750	Kurset er åpent for alle, men retter seg i hovedsak mot de som ønsker å virke som jakt- og fiskeoppsyn. Kurset gir en enkel innføring i hva oppsynstjenesten innebærer, organisering av oppsynet, politiet og domstolene, samt gir en generell innføring i det sentrale lovverket for jakt- og fiskeoppsyn.
Dressurkurs unghund/valp	Elverum	april–mai	2000/2750	Grunnleggende dressur og lydighetskurs for unghund/valp. Kurset arrangeres over 8 kurskvelder, hvor første kvelden er teori uten hund.
Grunnkurs jakthundinstruktør	Elverum	16.–17.1.	2500/3200	Grunnkurset er obligatorisk for alle som vil utdanne seg til instruktør innen ettersøk, aversjon og jakthunddressur. Kan også være nyttig for alle jakthundeiere med ønske om mer kompetanse om hunden og jakthunddressur.
NJFF-150 år	Elverum	13.2.		Vi feirer Norges Jeger- og fiskerforbunds 150-årsdag på Norsk Skogmuseum med blant annet helgrilling av hjort. Samarbeid med Elverum JSK og Nordre Elverum JFGF.
Jegerprøvekurs	Elverum	5.–7.3 og 19.–21.3	2000/2750	Kurset går over to langhelger og er obligatorisk for å gå opp til jegerprøveeksamen. Alle som fyller 14 år i kalenderåret eller eldre kan delta.
Dressurinstruktør	Elverum	7.–9.5.	2500/3200	Dressurinstruktørkurs for de som ønsker å veilede på dressurkurs. Krever gjennomført jakthund grunnkurs. Krav om praksis etter kurset for å bli godkjent dressurinstruktør.
Rifleinstruktørkurs	Åsnes	30.4.–2.5.	2500/3200	Rifleinstruktørkurs for de som ønsker å veilede på riflebanen. Teoretiske og praktiske øvelser.
Hagleinstruktørkurs	Åsnes	9.–10.4.	2500/3200	Hagleinstruktørkurs for de som ønsker å veilede på haglebanen. Teoretiske og praktiske øvelser. En praksisdag kommer i tillegg til disse planlagte kursdager.
«Storviltjegerens ansvar – mer enn du tror», Jaktlederkurs	Trysil	20.–21.5.	2000/2750	Pensumet tilfredsstillende krav til jaktlederkurs. Egner seg for storviltjegere og hundeførere generelt, og jaktledere spesielt. Det tar for seg jaktlederrollen, lover og forskrifter, ansvar, forvaltning, human jaktutøvelse og ettersøksjakt -teori og praktiske øvelser i felt.
Skadefellingskurs	Lisetra	23.–25.4.	2500/3200	Skadefellingskurs for alle som ønsker å lære mer om skadefelling av store rovdyr, men spesielt egnet for deltakere på kommunale fellingslag. Teoretiske og praktiske øvelser.
Dressurkurs unghund/valp	Elverum	juli–august	2000/2750	Grunnleggende dressur og lydighetskurs for unghund/valp. Kurset arrangeres over 8 kurskvelder, hvor første kvelden er teori uten hund.
Prøvefiskekurs		aug/sept	2000/2750	Mer informasjon kommer
Introjakt på elg for jenter/nybegynnere	Tørberget	7.–10.10.	2750/4400	Bli med på elgjakt med veiledning under trygge forhold på flott Statskog jaktterreng. Vi stiller med det meste du trenger; overnatting, mat, jakthunder, erfarne instruktører og jaktfaddere. Begrenset antall plasser. Send oss søknad dersom dette virker fristende! Jenter prioriteres!
Introjakt på elg videregående kurs	Tørberget	7.–10.10.	2750/4400	Introjakt på elg videregående kurs stiller krav til tidligere å ha deltatt på introjakt på elg nybegynner eller for jenter/nybegynnere. Dette er et kurs for å styrke kompetansen for den nyetablerte jegeren på flott Statskog jaktterreng. Begrenset antall plasser. Send oss søknad dersom dette virker fristende!

NJFFs 150-årsjubileum

Tekst: Mari Tangen Evensen

I 2021 blir det bursdagsfest over hele landet – NJFF er 150 år!

Vi ønsker å feire oss selv, og vise frem det vi holder på med! Siden 1871 har NJFF vokst til en organisasjon bestående av 110 000 jegere og fiskere.

13. februar arrangeres utebursdag i hele landet. Vi håper mange foreninger har søkt arrangementsstøtte og blir med på festen. NJFF-Hedmark vil ha bursdagsfeiring ute på Norsk Skogmuseum denne dagen, i samarbeid med Elverum JSK og

Nordre Elverum JFGF. Vi serverer en treretters meny med forret, helgrillet hjort fra Åmot og dessert – nydelige råvarer fra naturen. I tillegg vil det være aktivitetstilbud til de yngste. Vi håper at mange vil være med på feiringa denne dagen!

I tillegg til utebursdagen blir det i 2021 fiskesommer, introjakter, barne- og familieaktiviteter, jubileumsfilmer, ny logo, jubileumskalender, jubileumsnummer av Jakt & Fiske, episk film om jakt- og fiskelandet. På Landsmøtet høsten 2021 vil det også bli en markering av jubileet.

Vi oppfordrer lokalforeningene til å arrangere utebursdag!

Foto: Hanne Simonsen

Jakt- og fiskeglede til alle – for alltid!

Vilt i vegen

Tekst: Ole Mattis Lien

Vi har kommet til den mørke årstida, og tida når vilt trekker ned mot lavere liggende områder. Innlandet og spesielt Hedmark ligger helt på toppen av en dystre statistikk. Dette er statistikken over vilt påkjørsler. Nesten 2000 hjortevilt måtte bøte med livet etter kollisjon med hjortevilt i Innlandet sist år. Dette er en nedgang siden snøvinteren for to år siden da nesten 2300 dyr ble drept. Det er rådyr som blir påkjørt oftest. Et så stort tall gir et innblikk i hvilke trafikksikkerhet- og dyrevelferdsproblem dette er. Fallviltgruppene i kommunene i fylket gjør en kjempejobb i å spore opp og avlive skadde dyr. For å gjøre jobben enklere for dem, er det viktig å merke skadestedet nøye. Vilt og Trafikk har laget og distribuerer gule viltbånd som skal henges igjen på skadestedet. Dette gjør det enklere å finne rett sted som utgangspunkt for søket etter skadde dyr. På viltbåndet står det telefonnummeret til politiet og en oppskrift på hva du gjør hvis du er uheldig og kolliderer med vilt. NJFF-Hedmark har slike viltbånd til utdeling på vårt kontor. Det finnes

også på bensinstasjoner, hos kommuner og hos Politiet.

De aller fleste vilt påkjørsler skjer i vintermånedene, demp farten i tida som kommer for ikke å bli en del av en dystre statistikk! Sørg også for å ha viltbånd i bilen!

Ved vilt påkjørsel ring 02800!

Vilt og Trafikk i Innlandet

Samarbeidsforumet for Vilt og Trafikk i Hedmark har eksistert siden 2015. Nå er forumet utvidet til å gjelde hele Innlandet. Innlandet ligger helt på topp i Norge når det gjelder vilt påkjørsler. En statistikk som ingen er stolt over å ligge på toppen av. Rundt 2000 hjortevilt er påkjørt og drept eller avlivet på grunn av skader etter sammenstøt med bil og tog. I tillegg kommer alle dyr som enten blir friskmeldt eller ikke blir meldt om. Dette er et stort dyrevelferd- og trafikksikkerhetsproblem. Forum for vilt og trafikk er et bredt sammensatt

forum som har som mål å redusere antallet påkjørsler, øke trafikksikkerhet og dyrevelferd, og drive aktivt informasjonsarbeid rundt temaet. I forumet deltar Fylkeskommunen, Politiet, Statens vegvesen, Høgskolen i Innlandet, Bane-Nor, kommunene i alle regionene i Innlandet, Glommen-Mjøsen, Trygg Trafikk, Lastebileierforbundet, Mattilsynet, NJFF-Hedmark og NJFF-Oppland. Oppstartsmøtet for det nye forumet ble avholdt på Teams den 29. oktober.

Introjakt på elg i Tørberget og Gravberget

Årets introjakter på elg ble gjennomført 8.–11. oktober på statskogterreng i Tørberget og Gravberget.

Tekst: Marianne Bakken og Ada Bredalen

Nytt av året var at introjakta i Tørberget som tidligere bare har vært for damer, i år også ble åpnet for nybegynnere. Begge kursene var fulltregnet, og hadde deltakere på venteliste. Neste års kurs er forøvrig også fulltregnet i Gravberget og flere har allerede også søkt på kurset i Tørberget. Dette tolker vi som et tegn på at deltakere er fornøyd og at dette er et tilbud som er kommet for å bli.

Kursene startet første dag med en god porsjon teori til en lydør forsamling, etterfulgt av en tur på skytebanen. Etter dette ble det jakt. Deltakerne får veiledning fra kompetente og erfarne elgjegere som har mange års erfaring og som er kjent i området. Det skaper trygghet for uerfarne jegere.

Nytt av året er at det også ble opplæring i partering av elg. Jan Rønningen kom og bisto med sin slaktekompetanse både i Gravberget og Tørberget. Dette var et lærerikt tilskudd på årets kurs som ble tatt godt imot både av erfarne jegere og kursdeltakerne.

Statskogs utmarkskonsulent Håkon Brenna kom på jaktkontroll i Gravberget. Han fortalte litt om lover og regler når det gjelder elgjakt, samt om Statskogs tilbud. Samtlige kursdeltakerne fikk delta på slaktning og flåing. I Tørberget ble det også felt elg av kursdeltaker Mari B. Engen, noe som selvsagt var ekstra moro!

De fleste av deltakerne fikk sett elg, noen fikk også sikte på dyr. – Det er spenning i det også! Fire dager gikk fort tross noe fuktig vær, men humøret var på topp. Det ble fine dager med hyggelige folk! Vi retter en stor takk til to bunn solide jaktlag som velvillig stiller seg til rådighet, Statskog og Jan Rønningen som har bidratt til et vel gjennomført kurs!

Foto: Kent Ostvang

Deltaker i Tørberget, Mari Berg Engen fikk felt sin første elg!

Foto: Ada Bredalen

Et nyttig parteringskurs med Jan Rønningen! Her i Gravberget.

Foto: Ada Bredalen

Fornøyde introjakt deltakere i Gravberget!

Småviltjaktcamp i Sollia

Tekst og foto: Mari Tangen Evensen, Marius Hassve og Krister Skoglund

3.-5. oktober arrangerte BUK-Hedmark småviltjaktcamp for ungdom i Sollia, Stor-Elvdal. Innledningsvis ble det jaktquiz med det formål å både bli kjent samt lære seg mer om småviltarter, da hovedsakelig andefugler. Sistnevnte, altså jakta på dem, stod nemlig på programmet senere på kvelden. Men først fikk deltakerne en utfordring i selveste Farmen finale- stil: Ribbe og tilberede et herremåltid – av vilt. Og gjett om det smakte.

I tillegg til en flott andejakt senere på kvelden, ble det dagen etter introduksjon i harejakt med drivende hund, støkkjakt på skogsfugl og rypejakt med stående fuglehund. Dessverre ingen fangst, men en innholdsrik dag, med innføring i flere forskjellige jaktformer og mange kilometer på beina. Etter en god middag, så var det godt å finne senga – etter en lang dag i frisk luft!

Helgen ble avsluttet på skytebanen, der alle deltakere fikk enda bedre dreisen på haglesvingen! Bjørkelangen JFF stilte opp med 3 engasjerte og dyktige instruktører, Magdalena Maj-Larsen, Jesper Maj-Larsen og Kevin Sterner. De ga deltakerne en kjempeflott dag! Ikke alle hadde mye erfaring med hagla, så progresjonen var enorm hos samtlige. Med 6 kastere, fikk de virkelig prøvd seg på vriene duer fra alle kanter. De tok utfordringen på strak arm, og knuste leirduene!

En vellykket småviltcamp! Tusen takk for fine dager deltakere, instruktører, og hundeførere! Takk til Sollia Fjellstyre for at vi fikk jakte på deres terreng!

Deltakere i gang med viltmatlaging. Orrfugl, rype, hare og due stod på menyen.

Leirduer knuses!

Jaktfadder Knut Johan Ruud fra NJFF-Buskerud og deltakere tar en pust i bakken under skogsfugljakt.

Mmmmm ...

Nytt fra SCANDCAM i Hedmark

Foto: NINA

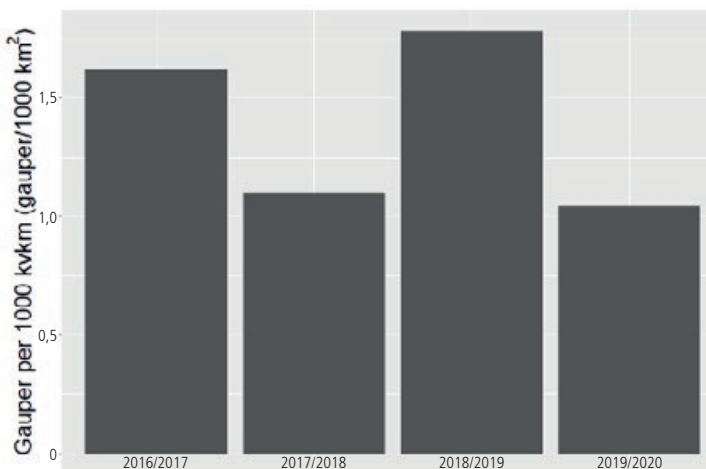
NINA og NJFF-Hedmark har de siste fire årene studert gaupe og andre viltbestander i Hedmark med viltkamera. Stor takk til alle som har benyttet fritiden sin til å hjelpe oss!

Tekst: John Odden og Neri H. Thorsen, NINA

De siste vintrene har vi hatt viltkamera rundt 100 lokaliteter i kommunene Trysil, Åmot, Elverum, Våler og Åsnes. Vi er i ferd med å utvide

området litt nordover, og har satt noen kamera i Rendalen og Stor-Elvdal. Kameraene kontrolleres hver tredje måned, og bildene sendes til oss på NINA. Her sorteres bildene på art og bilder av folk fjernes ved hjelp av en programvare som bruker bildegjenkjenningsteknologi.

Studieområdet er delt inn i et rutenett med 50 kvadratkilometer store ruter, og en lokalitet velges innenfor hver rute for å sikre at alle gauper i bestanden har en viss sannsynlighet for å bli oppdaget. Innafor ruta plasseres kamera der lokalt mannskap forventer at gaupene går.

Beregnet tetthet av gaupe i studieområdet vintrene 2016/17 til 2019/20.

Blir alle familiegrupper av gaupe meldt inn til SNO?

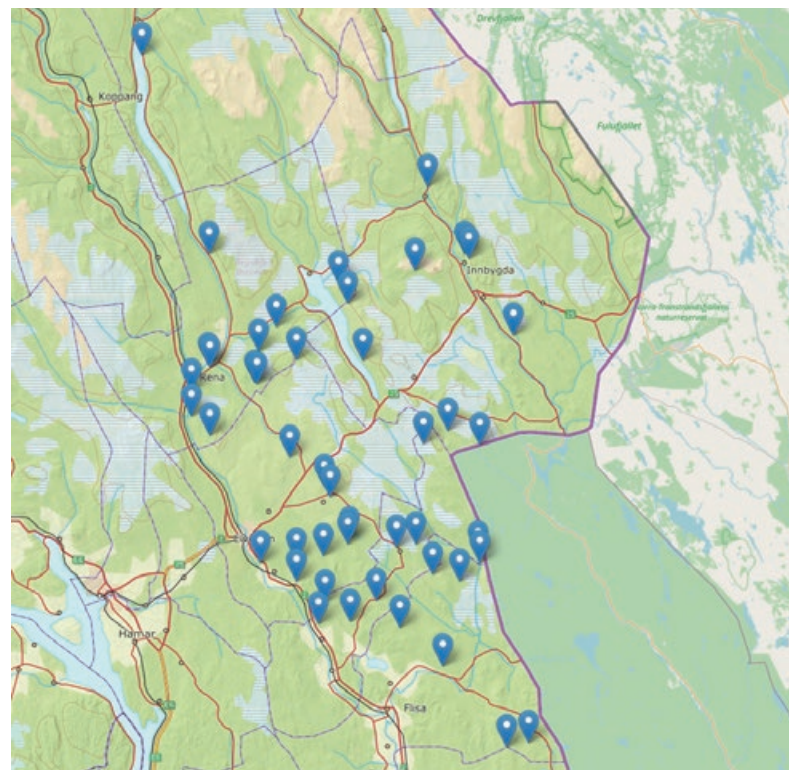
Viltkameraene lar oss undersøke hvordan den tradisjonelle snøbaserte overvåkingen av familiegrupper fungerer, og er et supplement til dagens snøbaserte overvåking av gauper. Alle våre observasjoner av ynglende store rovdyr blir sendt til SNO og Rovdata. Disse fire vintrene har én av ni familiegrupper vi har registrert med våre kamera ikke blitt registrert gjennom den vanlige overvåkingen.

Til sammen har vi registrert gaupe 340 ganger på våre kamera, og sist år registrerte vi gaupe 124 ganger. Ved å studere bildene har vi forsøkt å skille gaupene fra hverandre gjennom flekkmønsteret i pelsen. Dette har vi igjen brukt til å regne på tettheten av voksne gauper i studieområdet hver vinter (oktober-mars). Beregningene viser at tettheten har variert fra ca. 1-1,5 gauper per 1000 kvadratkilometer (se figur

under). Dette tilsvarer de tetthetene vi har registrert lenger sør i Norge.

Villsvinet kommer

Viltkameraene våre kan også brukes til studere og overvåke flere arter i skogen. Villsvin skaper utfordringer for folk og næringer, men det er ingen systematisk bestandsovervåking av villsvin i Norge. En kombinasjon av viltkamera og jaktstatistikk er en aktuell metode for å overvåke villsvin. Jaktstatistikken viser at det nå felles villsvin regelmessig i områdene langs svenskegrensa fra Halden i sør til Elverum i nord, og data fra våre viltkamera underbygger at det er i de samme områdene det synes å være faste forekomster av reproduserende individer. Både jaktstatistikken og data fra viltkameraene viser at den største andelen av villsvinbestanden er i Halden og Aremark. For eksempel er omkring 83 % av alle felte villsvin i de seks jaktårene 2014/2015 - 2019/2020 skutt i Halden og Aremark.

Viltkamera med minst en observasjon av gaupe 2019/20

Abbor (*Perca fluviatilis*)

Vi går fra forrige nummers relativt ukjente art, nemlig stamen (*Leuciscus cephalus*), til den viden kjente, tallrike og utbredte abboren. Visste du forresten at abbor faktisk ikke finnes naturlig på vestlandet? Heller ikke i gamle Nord-Trøndergelag og Nordland fylke. Abboren vandret inn fra våre østlige naboer etter siste istid, og Norges landskapsstruktur har videre begrenset dens utbredelse til full spredning. Spennende ikke sant?

Tekst: Fiseutvalget NJFF-Hedmark. Foto: Nils Øverby

Abboren er en skikkelig røver. Hvor den har arvet de genene fra vites ikke, men vi får skyld på opphavet. Den spiser så å si alt, fra det som klekker og lander på vannoverflaten, til det som kan oppdrives av levende vesener under vannfilmen. Du har kanskje hørt om begrepet tusenbrødre? Uttrykket er velbeskrivende om mang en abborlokalitet, og kommer rett og slett av at abbor ofte danner tette bestander av småvokst fisk. Så selv om abbor er

en alteter hva animalsk føde gjelder blir det gjerne så mange av den at den begrenser sin egen vekst! I slike lokaliteter gjelder det å fiske knallhardt på de småvokste og vekststagnerte individene samtidig som man sparer de store fiskespisende – de som fortsatt vokser. Den beste fiskeforvaltningen er nemlig ofte den naturen kan pusle med selv, på sine premisser! I tillegg til å spise sine artsfrender, altså holde sin egen bestand nede på et mere gunstig

nivå hva individuell vekst gjelder, har den store abboren også en stor sportsfiskeverdi. Stor abbor er heller ikke særlig god sprøstekt, og i mange tilfeller er den faktisk usunn!

Tynningsfiske i en overtett abborbestand gjøres ofte mest effektivt om våren/forsommeren ved 5–8 grader i vannet (kan variere mellom lokaliteter), i forbindelse med abborens gyting. Noen ildsjeler driver vel fortsatt med det kjente kvist-trikset; det vil si utlegg av kvisthauger før gytingen for så å ta opp før yngelen klekker. Abbordamene gyter nemlig gjerne i kvisthauger på bunnen, og når vi vet at ei dame kan legge maaaaaange tusen egg så sier det seg selv hvor effektivt dette kan være.. Teinefiske er nok derimot noe mere vanlig, og her legges det ned en stor innsats fra lokalforeningenes side. Ikke sjeldent fanges det 3–5 kilo pr. ha/innsjøareal i året med denne metoden, og da er man vel på det nivået som kan sies å være en gyllen tommelfingerregel (gjennomsnittstommel vel og merke) av

hvor mye som må tas ut for å øke veksten. Dette varierer dog med bestandstettheten, som igjen varierer med en rekke faktorer. Her må man prøve seg frem, og evaluere resultatet. Men hvordan evaluerer man dette? For å lykkes på våren er det for øvrig viktig å slippe ut rusene før selve gytingen starter. Kommer man i gang for sent, ender man opp med å ta ut abbor som kunne forsynt seg av matfattet rogn. En annen ting dere kan tenke på til senere i dette bladet er om dette i alle tilfeller faktisk er den beste kultiveringsmetoden.

Hva sportsfiske gjelder kan abbor fiskes hele året, og med de fleste typer redskap. Den dårligste tiden etter vår erfaring er faktisk i gyte-tiden. Men kanskje bare det er vi som ikke knekt koden for fiske da? Sommertid er meitefiske, tradisjonelt slukfiske, og dropshot-fiske alle gode metoder. Sistnevnte er en nyere variant av det tradisjonelle jiggfiske, og for mere informasjon kan utvalget kontaktes, eller kanskje enda enklere, internettsøk utføres. Abboren er ofte bitevillig, og få arter har like stor rekrutteringsverdi av nye sportsfiskere. På isen fanges abbor med alt tenkelig av metoder. Mormyska, lokkemeite og pimpel har lurt mang en abborstubb, mens balansepilke og ismeite (agn) ofte må til for å kapre de største individene. Ettersom abboren skifter levehabitat underveis i livet finner man den stort sett over alt, men kanter kan ofte være giftige fiskeplasser. Nå som isen har lagt seg er det derfor bare å pakke stolsekken og prøve abborlykken, en av de aller største lykkene man kan oppnå (utenom harejakt da så klart). Og ikke glem å pakk ned stekepanne samt salt og pepper: Små og mellomstore abbor er nemlig en meget god matfisk! Kanskje til og med den beste?

En julegris av en abbor. Fra Trøysil så klart!

Fylkesmesterskap i tradisjonelt meitefiske 2020

Tekst: Marius Hassve. Foto: Jan Inngjerdingen

23. august arrangerte Brandval JFF fylkesmesterskap (FM) i tradisjonelt meitefiske på Lauvtjernet i Austmarka. Foreningen, som for øvrig også arrangerte FM i isfiske sist vinter, leverte et flott arrangement. Nesten 40 deltakere nappet opp abbor og mørt til den store gullplakettmedaljen, og totalvinneren med 3323 gram og fylkesmester 2020 ble ...

Tom Erling Haugen. Nest høyeste vekt for dagen hadde Torgeir Sveen med 3032 gram, og selv om Bent Fjeld ble nummer 3 i seniorklassene samlet (2571 gram) var det en junior fra Odal SFK, Johan Ruud, som fikk den tredje beste vekten totalt (2705 gram). Johan vant med dette gullplaketten i juniorgutt-klassen, fulgt av Preben Johannessen (Brandval JFF) og Sondre Eikbråten (SFK Raufjørningen). Tryslingen (av klubb å regne) Christina Holtslag vant gull i juniorjente-klassen, tett fulgt av odølingen Ingrid Ruud. I

dameklassen vant Nadja Fleischeuer (Trysil SFK) foran Reidun Mellum (Vang JFF). I lagduellen trakk Odal SFK 1 det lengste strået, med ringreven Kenneth Jernberg samt de noe yngre og meget lovende gutta Johan Ruud og Markus Hansen. Vel, trakk og trakk – de knuste vel egentlig all mostand med sine 7082 gram, 2 kilo foran nærmeste lag, Romedal og Vallset JFF (Torgeir Sveen, Jonny Bækken og Vidar Årnes). Rett bak der igjen, altså 3. plassen, gikk til Fjeld JFF, nei jeg mener Eidskog JFF 1, med Pål, Per Einar, og Bent Fjeld. Fattige 4 gram

Topp 3 i seniorklassene: Fra venstre mot høyre - sølvvinner Torgeir Sveen (Romedal og Vallset JFF), gullvinner Tom Erling Haugen (SFK Raufjørningen) og bronsevinner Bent Fjeld (Eidskog JFF).

skilte ned til SFK Raufjørningen 1 på fjerdeplass.. Et eventuelt utpoppet stort abborøye med andre ord!

NJFF-Hedmark gratulerer alle vinnere og deltakere for flott innsats! Vi vil

også takke arrangør, Brandval JFF, for ikke bare ett – men som nevnt – to flotte FM i dette kalenderåret. Neste års FM i meitefiske arrangeres derimot noe lenger vest for året destinasjon, nemlig i Odalens fiskerike.

Prøvefiskekurs i Veksen

Finfin røye tatt i garn under prøvefiske.

NJFF-Hedmark arrangerte i høst prøvefiskekurs for medlemmer. Bakgrunnen for kursingen er todelt; kompetanseheving innen fiskeforvaltning og fokus på forvaltningsprosjekter i Innlandet.

Veksen i Rendalen var en gang en yndet lokalitet med storvokst ørret og flott matrøye. 4–5 røyer på kiloen ble så til 15–20, og storørreten forsvant. I tillegg til å kutte ut ørretutsettinger har rettighetshavere, organisert i Andrå utmarkslag, gjennomført uttynningsfiske med storruse i gytetiden. Om lag 1 kg. pr. ha/innsjøareal er i snitt tatt opp de siste 6–7 årene, og prøvefiske som nå har blitt gjennomført skal evaluere kultiveringstiltakets suksess (resultatene foreligger ikke på tidspunktet medlemsbladet ble

Tekst og foto: Marius Hassve

NJFFs konkurransefiskevirksomhet

Flott abboreksempplar tatt på isen sist vinter. Hvor mange klarer du å fange kommende konkurransesesong?

NJFF-Hedmark har tatt over den overordnede administreringen av forbundets konkurransefiskevirksomhet, noe som betyr at arbeidet er lagt til et av kjerneområdene for den utøvende virksomheten. Arbeidet som inkluderes er blant annet oppsett av de terminlisteførte fiskestevnene, herunder stimulere til å søke norgescup (NC) og norgesmesterskap (NM).

Tekst og foto: Marius Hassve.

Arbeidet er landsdekkende, og involverer i tillegg til den største fiskegrenen, isfiske, også meitefiske og sjøfiske. I tillegg til spennende fiskestevner for enhver smak jobbes det også i disse dager med å få innrullert NM i isfiske i kongepo-

kalordningen til NJFF. Resultatet på sistnevnte satsing er nok klart i løpet av 2021! For du tror vel ikke isfiske bare er flaks? Om så, ta en kikk på resultatene fra norgescupstevnene de siste 10 årene!

Av isfiskegodbiter fra Hedmark kommende sesong kan norgescupstevner på Eltsjøen (Trysil SFK), Storsjøen i Odal (Odal SFK) og Vingersjøen (SFK Raufjøringen) nevnes. Sistnevnte forening arrangerer også sesongens fylkesmesterskap på is. I tillegg til de ordinære norgescupstevnene med kvalifisering til nordisk mesterskap, arrangerer lokalforeninger også norgescup i mormyskafiske, med innlagt kvalifisering til VM. Også her er Hedmarksforeningene i overtall hva konkurranser gjelder, med ballåpning denne sesongen av Evenstad JFF, og videre konkurranser i regi av Odal SFK og Trysil SFK. Av meitefiskekonkurranser kommende sommerhalvår blir blant annet fylkes-

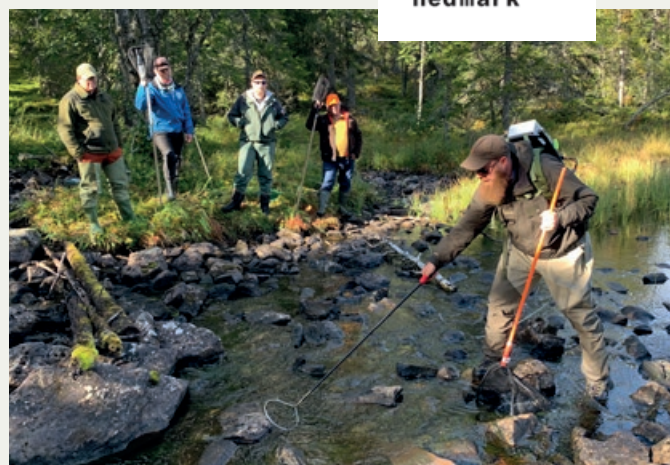
mesterskapet arrangert av Odal SFK. Samme forening arrangerer også den populære meitecupen.

Kan du tenke deg å delta på en konkurranse, eller kanskje din forening vil arrangere stevne ved neste korsvei? Ta kontakt da vel. NJFF-Hedmark fortsetter i denne sammenheng fiskefadderordningen denne vinteren, vel og merke i den grad det lar seg utføre i henhold til hver tids oppdatering hva COVID-19 gjelder. En fiskefadder vil hjelpe til med alle aspektene hva konkurransefiske gjelder, og vil være på plass på sesongens FM i isfiske. Oppdatering om eventuelle endringer i terminlisten vil således bli gitt beskjed om! For full oversikt over terminlisten, se Jakt & Fiske nr. 12.

Forresten, angående spørsmål om den mulige beste kultiveringsmetoden for overtette bestander: Hva med å arrangere en fiskekonkurranse i forvaltningsøyemed? NC på Eltsjøen i fjor resulterte i over et halvt tonn med abbor på 4 timers fiske! Flere konkurranser opererer også i dag med størstemål på abbor så det er sagt. Les ellers videre saken om prøvofiskekurset som er avholdt i fylkeslagsregi for hvordan evaluere hvilke effekter et slikt kultiveringstiltak kan ha.

sendt inn til trykking). Deltakere av kurset får praktisk opplæring i habitatsspesifikt garnfiske, samt fiske med elektrisk fiskeapparat. I tillegg lærer man feltregistreringer som kan gi svar på blant annet tetthet av fisk på rennende vann (primært ørret), og etteranalyse – som f.eks. hvordan bestemme alder, mageprøver og lignende. Resultatene samles så i et skriv, som presenteres til rettighetshavere. Undersøkelse som det nevnte med påfølgende rapportering er nødvendig for å evaluere utførte

tiltak! Vi håper dette vil inspirere flere til å utføre fiskeundersøkelser i innlandet. Så har du et spennende prosjekt ta kontakt med fylkeslaget for tips, kursing og eventuelt lån av prøvofiskeutstyr. Vi planlegger for øvrig nytt kurs neste år, så kontakt gjerne fylkeslaget ved interesse.

sparebank
stiftelsen
hedmark

Elektrisk fiske i praksis. Som det demonstreres av konsulent Knut Magnus Wold fra NJFF-Akershus, går man oppstrøms lokaliteten når man gir strøm.

En tradisjonsrik og åpen forening

Tekst og bilder: Beate Smestad Andersen, leder i Løiten JFF

Løiten jeger- og fiskerforening ble stiftet 1910 altså for 110 år siden, det er ei stor forening med 597 medlemmer. Ei forening med stor aktivitet innen jakt, fiske, skyting, hund og ikke minst dugnader for å holde anleggene i orden.

Vi har mye og godt samarbeid med grunneierne Løiten Almenning og Løten kommune, og det jobbes lokalt for det som berører medlemmene. Foreninga har gode konkurranseskyttere på rifle og hagle, både nasjonalt og internasjonal, samt at den vanlige jegeren ofte er å møte på skytebanen. Foreninga har eget klubbhus og gode skytebaneanlegg for rifle og hagle.

Siden LJFF har ei lang historie har det vært mange formenn i foreninga, senere tid kalt ledere. Det har tidligere vært en kvinnelig leder i foreninga, og nå den andre kvinnelige lederen, undertegnede. Arbeidet i styret gjenspeiler de ulike interessene innen foreningas aktivitet. Det er et variert og godt sammensatt styre som stadig tenker på hva vi tror medlemmene trenger. Vi har medlemsmøter der vi ser dette er naturlig, og forsk-

jellige temakvelder som vi tror fenger medlemmene. På det siste medlemsmøtet vi hadde i august var temaet: utvidet båndtvang i Løten kommune, og tips og råd ved utstilling. Løten kommune hadde en høring ute angående utvidet båndtvang, vi svarte på denne siden dette engasjerer og påvirker medlemmene våre. Saken er oppe til politisk behandling, men ikke avgjort.

Vi har jevnlige møter med Løiten Almenning der vi samarbeider om forskjellige saker som berører oss og dem. Det er et økt fokus på elva Fura, fiske og turstier rundt i dette område. Her er jakt- og fiskeutvalget helt i startgropa med planlegginga sammen med velforeninga, Løiten Allmenning og Løten kommune. Vi blir tatt med i planleggingen fra grunneier, og foreninga blir med på dugnadsarbeidet. Det har i år vært spesielt stor aktivitet innen skyting og aversjon på sau, tross Covid-19. Aversjonsinstruktørene har kjørt gjennom over 200 hunder. Mange hundeeiere kommer langveisfra for å få godkjent sine hunder.

Foreninga har egen ettersøksring med seks ekvipasjer som har godkjente hunder for elg, hjort og rådyr.

Disse har stor kompetanse på området og et godt samarbeid til Løten kommunes fallviltgruppe. Siden ettersøksringen ikke kan friskmelde så kontakter de kommunens fallviltgruppe når det er behov, dette fungerer fint etter lovverket. Dette er et godt tilbud for de som har jakt i Løten og er selvsagt publisert på foreningens hjemmeside. Det er mulighet til å tegne avtale for alle som trenger dette for å jakte hjortevilt i Løten. Det vi har opplevd i år er at mange har godkjente hunder selv som benyttes, men vi er stolte av medlemmer som likevel ringer for at de evt. ikke har funnet dyret, eller trenger bistand. Det kan ofte være smart å få inn en ny hund. Hunder har ikke alltid dagen selv om de er gode.

Det holdes sportreninger gjennom sesongen, dette har også vært begrenset i år pga. Covid-19. Treningene starter så fort det blir bart, og avsluttes i løpet av august. Vi gjennomførte i vår kurstillbudet «Min forening» med instruktør fra NJFF-Hedmark, Svein Arve Pedersen. Dette var et godt arbeidsverktøy slik at alle i styret ble kjent med hverandre og utvalgene. Valgkomiteen ble kjent med aktivitetene og hva som kreves i forskjellige verv. Vi fant ut

hva som var viktig for oss, og hva vi tenker vi i styret må ha fokus på framover. Tankene og målet blir til det beste for medlemmene.

Ungdomsgruppa har planer om å starte opp jakt- og fiskeskole (JOF5). I tillegg har de aktiviteter som passer de unge, og er ansvarlig for båten foreninga har sammen med Løiten Almenning (denne er mulig å leie).

Kvinnekontakten i LJFF er aktiv og engasjert og arrangerer hvert år skytetrening for damer, i tillegg ble det i vinter arrangert revejakt for jenter over ei helg. Dette var et samarbeid med flere, det ble en suksess og gjentas nå i desember. På elgbana er aktiviteten stor. Også i år, til tross for at mange ikke trengte å skyte opp til storviltprøva, hvis en hadde godkjent prøve fra i fjor. Det er positivt at jegere trener. På elgbana ble det i år bygget nytt venterom for elgskytterne slik at de kan «sluses» gjennom og slippe å møte hverandre.

På leirduebanen er det jevnlige treningskvelder, og det arrangeres hvert år større og mindre stevner, vi kan nevne bl.a. Beretta-cup, Hedemarkenkarusellen, samt NM'er. Det har blitt gjennomført omfattende oppussing og oppgradering på leirduebanen og anlegget får god omtale.

Vi i LJFF er stolte av den store dugnadsviljen blant medlemmer og tillitsvalgte, uten dere hadde det blitt lite aktivitet og vedlikehold! Med dette uttrykker LJFF de beste ønsker for høstens eventyr og gode opplevelser i skog og mark.

Bilde fra sportrening i 2019.

Stor økning i villsvinnbestanden i Hedmark

Etter at jakta på hjortevilt startet i høst er det felt mange villsvinn i fylket. Etter det NJFF-Hedmark erfarer er det felt i overkant av 30 griser så langt i år.

Tekst: Ole Mattis Lien/NJFF

Noen er felt som resultat av målrettet villsvinnjakt, mens andre er felt som bifangst i annen jakt. Det er skutt villsvinn på østsida av Glomma fra Hernes i nord til Eidskog i sør. En kraftig økning av bestanden og antall fellinger har skjedd, noe som er i samsvar med utviklingen på andre siden av grensa. Dette er en økning som er spådd av ekspertisen på feltet. Det er også sikre observasjoner både på viltkameraer og ved synsobservasjoner andre steder i fylket. Både i Elverum, Åmot, Trysil og i Rendalen er det slike observasjoner. Også på vestsida av Glomma er det sikre villsvinnobservasjoner. I Løten ble det for kort tid siden satt i gang jakt på villsvinn. Her ble villsvinn sett av jegerne under jakta, og til slutt skutt. En råne på 91 kg. I Hamar er det gjort flere observasjoner av to villsvinn, og så langt vest som i Stange er det viltkamerabilder av to villsvinn i

Stange Almenning.

Det er en del ting som er viktige å vite for de som jakter villsvinn, eller feller villsvinn under annen jakt. Villsvinn fører med seg en rekke sykdommer og i tillegg kan det ha trikiner. Det er derfor viktig at alle villsvinn som er felt trikinestestet før kjøttet brukes til mat.

Godtgjørelse for innsending av prøver

NINA og Mattilsynet vil følge med på helsetilstanden til norske villsvinn, og nytt for året er at jegere får 500 kroner for å sende inn fullt prøvesett av hanngris og i tillegg betales også 1500 kroner for hunngris. Det gis også gratis analyse av trikinprøver. Det er Mattilsynet som administrerer ordningen. NJFF-Hedmark har prøvesett tilgjengelig på vårt kontor. Ta kontakt på telefon 62 42 51 81 eller e-post hedmark@njff.no, så sender vi prøvesett.

En annen viktig sak å forholde seg til med villsvinn er mulighet for at de har salmonella. Tre villsvinn i Østfold har fått påvist dette i høst. Seniorrådgiver i Mattilsynet Siri Løtvedt ber jegere som skal jakte villsvinn være forsiktige, og håndtere felte villsvinn og rått villsvinkjøtt på en måte som minsker smitterisikoen. – Vi ber alle om å vaske

Foto: Henrik Bjerkvik

Stor villsvinnråne med kraftige tenner skutt i Våler i høst.

hendene etter at de har vært i kontakt med villsvinn, eller rått villsvinkjøtt. Ikke bruk samme redskap du bruker på villsvinn eller villsvinkjøtt til andre områder, og sørg for at du vasker alt utstyr godt etter bruk. Rått villsvinkjøtt bør ikke komme i kontakt med andre råvarer, sier hun. De vanligste symptomene på salmonella er diare, magesmerter, kvalme

og evt. feber. Det er også stor beredskap i hele Europa i forhold til Afrikansk svinepest. Meld fra til Mattilsynet umiddelbart ved funn av dødt villsvinn.

Alt om dette finner du på Mattilsynet, og Veterinærinstituttets hjemmesider. Lykke til med villsvinnjakta!

Lang behandlingstid på våpensøknader

Lang behandlingstid på våpensøknader hos politiet er noe vi ofte blir konfrontert med. I Innlandet politidistrikt blir behan-

dlingstiden nå oppgitt til å være 10 uker. I de fleste andre politidistrikter er behandlingstiden noenlunde den samme, mens et par unntak som Sør-Vest-Finnmark- og Troms politidistrikter er behandlingstiden ca. 4 uker.

NJFF-Hedmark har ved to anledninger de siste år påklaget dette til politimesteren. Det samme har andre fylkeslag og NJFF gjort, uten at har blitt vesentlige forbedringer. Den lange behandlingstiden medfører en rekke utfordringer, som bl.a. utstrakt bruk av utlånserklæringer. Dette er

ingen tjent med. Verst er det for de som nylig har tatt jegerprøven og skal ut på sin første jakt, og ikke får kjøpt våpen. Det samme er skyttere som ikke får kjøpt våpen, eller skiftet løp mot trenings- og konkurransesong.

NJFF-Hedmark er klar over, og enig i at våpensøknader trenger en nøye vurdering. En digitalisering av søknadsprosessen er helt nødvendig. Dette ville lette arbeidet enormt både for politiet, søkeren og våpenforhandleren. Vi hilser dette arbeidet velkommen så snart som mulig.

Tekst: Ole Mattis Lien

Så litt skryt til politiet. Politiet.no er gode og informative nettsider. Her er det egne sider for våpen, og hvordan du går fram når du søker om tillatelse til å kjøpe våpen. En oppdatert oversikt over behandlingstid på våpensøknader i alle politidistriktene finnes her. Det er også laget et meget godt våpenkompendium som ligger på de samme nettsidene. Her finnes det svar på de fleste spørsmål rundt våpen i denne sammenheng. En sterk anbefaling om å besøke disse sidene på www.politiet.no

NJFF-Hedmark og lisensfelling av ulv

Fylkeslaget har i vår, sommer og høst gjort et omfattende arbeid rundt lisensfelling av ulv.

Tekst og foto: Ole Mattis Lien/NJFF

I samarbeid med lokalforeningene som har ulverevir i sine jaktområder har vi forsøkt å dokumentere ulemmene ved å ha ulv i området. Denne dokumentasjonen har vist seg viktig når vedtak skal fattes om lisensfelling. Vi har også samarbeidet med de andre fylkeslagene i ulvesona for å påvirke til en mer aktiv forvaltning for å komme ned til bestandsmålet for ulv i Norge. Noen områder i vårt fylke er svært hardt belastet med ulv. Muligheter for å jakte med løs hund innskrenkes og storviltbestander går kraftig ned. Et eksempel i så måte er Elverum kommune som i henhold til «Statusrapport for ulv i Norge» har hatt 5 ulverevir i tilknytning til kommunen. Nesten hele det norske bestandsmålet finnes her, noe som jegerne og lokalbefolkningen merker kraftig. Tar en bare de elgene som ifølge rapporter fra Høgskolen i Inn-

landet, avd. Evenstad har konkludert med (100-140 elger i året), så tar ulven flere elger enn jegere gjør i jakta! Dette gir grunn til ettertanke! I tillegg kommer alle de andre utfordringene med å ha ulv.

Før lisensfellingsvedtaket skulle gjøres ba vi om et møte med rovviltneemnda i Hedmark (region 5) for å legge fram vårt syn. Nemnda i region 5 fatter vedtak om lisensfelling av ulv sammen med tilsvarende nemnd i region 4 (Akershus, Oslo og Østfold). Møtet ble holdt på Fylkeshuset på Hamar bare dager før nemndene skulle fatte vedtak om lisensfelling av ulv i 20/21. Et positivt møte med nye folk der vi fikk presentert oss og lagt fram vårt syn og våre krav.

Vi viste til at bestand av ulv i henhold til rapporten «Bestandsovervåkning av ulv vinteren 2019–2020» dokumenterte 6 helnorske flokker og 5 grenserevir. I tillegg viste rapporten et antall på 6 helnorske par og 3 par med tilhold både på norsk og svensk side.

Med en beregningsfaktor på grenserevir lik 0,5 var bestanden av ulveflokker i Norge ifølge rappor-

ten på 8,5. Handlingsrommet for nemndene var da at det kan felles 3 helnorske flokker og en grenseflokk, alternativt 2 helnorske flokker og 3 grenseflokker.

Våre hovedkrav på møtet og senere i skriftlig innspill var at NJFF-Hedmark krever at det blir gitt lisensfellingsskvote som gjør at vi kommer ned på bestandsmålet for ulv i Norge. Lisensfellingsområdene legges til de mest belastede områder. Vi krevde også at det tas kontakt med svenske myndigheter og åpnes for felling i grenserevir. Vi krevde også at byrdefordelingsprinsippet følges.

Møtet med rovviltneemnda i Hedmark var positivt, og vi følte at det ble lyttet til våre argumenter. Etter at avgjørelsen om lisensfelling var tatt i nemndene, mener vi også at vår argumentasjon fikk gjennomslag.

Vedtaket: Rovviltneemndene i region 4 og 5, vedtok i høst at 32 ulver i fem revirer innenfor ulvesonen skal kunne felles denne vinteren. Dette gjelder revirene Kynna, Hornmoen, Hernes, Aurskog og grensereviret Rømskog. Det er også gjort vedtak om felling av 12 ulver utenfor sona.

NJFF-Hedmarks leder Kjetil Hagen og rovviltansvarlig Nils O. Øverby er veldig fornøyd med utfallet! - Vi føler at vi har blitt hørt, sier Hagen.

1. desember starter lisensjakta utenfor ulvesonen, mens innenfor sona starter den 1. januar. Lisensfellingen innenfor sonen medfører et stort arbeid, med bl.a. grunneieravtaler, jegerkontrakter og organisering. NJFF-Hedmark har vært med på denne prosessen før, og bistår som tidligere ved behov.

Nemndenes vedtak har vært grunnlag for ankebehandling. Ankene ble behandlet på et møte i nemndene i oktober der ankene ble forkastet. Nå er det Klima- og Miljødepartementet ved minister Rotevatn som tar endelig avgjørelse. Så får vi håpe avgjørelsen kommer før lille juleaften i år!

Dokumentasjon i ulverevir

Tekst: Mari Tangen Evensen

Vi i NJFF-Hedmark arbeidet iherdig med innsamling av dokumentasjon av ulemper ulverevirene fører med seg, og presenterte dette for medlemmer av rovviltnemnda, i forkant av deres fellesmøte om fellingsvedtak. Vi fikk inn mye dokumentasjon i visse områder, fra lokallag og jegere i vårt fylke, spesielt i Elverumsområdet. Kanskje det kan sees i sammenheng med vedtaket om felling innenfor sona? Selv om vi mener at dokumentasjonsarbeidet burde være en offentlig oppgave, så er realiteten en annen. Derfor er dette en oppgave som vi velger å gjøre videre også. Dette et omfattende arbeid, og vi trenger hjelp til å innhente dokumentasjon i de forskjellige revir. Vi vil involvere lokalforeningene som har ulverevir i sine områder til denne jobben. Vi trenger hjelp av dere som har den beste lokalkunnskapen. Vårt mål er at rovviltnemndene kan gjøre fellingsvedtak som gjør at vi kan komme ned på bestandsmålet. NJFF-Hedmark ber om at dokumentasjon av ulemper ved å ha et ulverevir i sine områder sendes til oss – året rundt. Sammen med NJFF, og de andre fylkeslagene i sona vil vi også neste år systematisere opplysningene vi får inn, og sende dokumentasjonen til rovviltnemnda før fellingsvedtakene skal gjøres.

SNO undersøker lisensfelt ulv.

Dokumentasjon kan være:

- Hvor lenge det har vært ulv i området (årstall det har vært ulv i området).
- Hunder drept over tid.
- Areal innen reviret eller kommunen med salg av jaktkort med hund (mål på bruken).
- Antall solgte jaktkort for jakt med hund i reviret eller kommunen (mål på bruken).
- Endringer i salg av jaktkort med hund i foreningenes områder (viser effekten av ulv).
- Endringer av salg av jaktkort med hund i andre områder man kan få data fra (effekten av ulv).
- Utklipp av avisoppslag om folk som oppfatter ulike ulemper med ulv.
- Bilder av nærgående ulv.
- Endringer i elgavskytingen i reviret over tid.
- Endringer i jaktmetoder for elg i reviret over tid (vise overgang fra løshund til bandhund).

Jakt- og Fiskekonsulent Mari Tangen Evensen er den som vil ta imot og systematisere innsendt dokumentasjon her på NJFF-Hedmarks kontor. E-postadressen er mari.evensen@njff.no

Vi treffes også på telefon 62 42 51 81, (eller mob. 974 67 070 Mari, 913 07 272 Ole Mattis) dersom det er spørsmål rundt dette.

Lisensfelling av jerv 2020–21

Foto: Kim A. Bjørnstad

Rovviltnemnda i region 5 (Hedmark) har for 2020–2021 åpnet for en kvote på 30 jerver i Hedmark. Av dette kan det felles maksimalt 20 tisper. Denne kvoten er rekordhøy for fylket etter at bestanden av jerv har vært over det dobbelte av bestandsmålet. I skrivende stund (27. oktober) er det felt 12 jerver,

hvorav 4 hunndyr. Alle opplysninger om lisensfelling av jerv, regelverk, områder o.s.v. finnes på hjemmesidene til Fylkesmannen i Innlandet: <https://www.fylkesmannen.no/innlandet/miljo-og-klima/rovvilt/lisensfelling-av-jerv-202021-i-region-5-hedmark>

Endringer av regelverk for fangst av jerv

Tekst: Ole Mattis Lien

Ved bruk av fangstredskaper som fanger vilt levende kreves det at brukeren fører tilsyn med fangstredskapet minst en gang i døgnet. Ved fangst av villmink gaupe og jerv skal det være tilsyn to ganger hvert døgnet, morgen og kveld.

Klima og Miljødepartementet har gjort endringer i bestemmelsene som gjelder båsfangst av jerv under lisensfelling. Bestemmelsene er fastsatt i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst §34. KLD har også åpnet for kunstig bruk av lys ved åtejakt på jerv. Båsfangst av jerv krever søknad til Fylkesmannen.

Ved båsfangst av jerv kan viltkamera med MMS i kombinasjon med elektronisk varsler erstatte fysisk kontroll. Det er altså ikke tillatt bare å bruke viltkamera alene, men en egen elektronisk varsler må monteres i tillegg. Her er det kun en type varsler som er godkjent.

Vilkår for varsling ved elektronisk overvåkning finner du utførlig beskrevet på rovviltssidene til Fylkesmannen i Innlandet: <https://www.fylkesmannen.no/nb/innlandet/miljo-og-klima/rovvilt/ending-av-regelverket-for-basfangst-av-jerv/>

Gauperegistrering

Gauperegistreringsperioden er godt i gang! NJFF-Hedmark har også i år i oppgave å søke etter familiegrupper av gaupe på snø. Bli med å meld inn spor du også!

Tekst: Mari Tangen Evensen

Vi oppfordrer alle som ferdes ute til å melde fra eller legge spor/observasjoner av familiegrupper (2 eller flere) av gaupe inn i Skandobs og/eller ta kontakt med Statens naturoppsyn (SNO).

Ta i bruk Skandobs!

For å enkelt legge inn/rapportere funn, registrer deg som bruker på www.skandobs.no eller last ned Skandobs-appen til din telefon. Hver gang du legger inn en observasjon huker du av NJFF på «tilhørighet». Det er viktig at alle legger inn observasjonene med NJFF-tilhørighet, slik at det kommer frem at vi i NJFF gjør en innsats. Det er enkelt å registrere observasjoner: Enten ved å legge observasjonen rett inn i Skandobs-appen ute i felt. Sjekk at

stedet du er på stemmer, ellers må du flytte markøren i kartet til rett sted, der sporet faktisk er. Ellers kan du når du kommer hjem, gå inn på Skandobs sin hjemmeside og legge det inn på den måten. Skandobs er brukervennlig og «forteller» deg hva som trengs av informasjon når du legger inn observasjoner. SNO er ansvarlig for feltkontroll av spor etter familiegrupper av gaupe. Når observasjonen legges inn i Skandobs, så får SNO direkte beskjed via SMS. Det er ingenting i veien for å ringe i tillegg for å være helt sikker, eller hvis du har ekstrainfo som du synes de bør få. Men husk at du legger inn observasjonen i Skandobs uansett om SNO skal ut å sjekke sporet senere. Hvis dere finner spor av andre store rovdyr, så oppfordrer vi dere til å legge dette inn i appen også. Registreringsperioden startet 1. oktober, og går til ut februar. NJFF-Hedmark har en ansvarlig person i hver kommune. De sørger for å søke i sine områder, dokumenterer leteinnsats, følger med og rapporterer funn. Vi håper på snø og gode sporingsforhold i hele Hedmark i år – lykke til med årets sesong! Mer info om registreringen finnes på vår hjemmeside.

Offentliggjøring av registrerte lisensjegere

Tekst: Mari Tangen Evensen/NJFF

Miljødirektoratet ga tidligere i år innsyn i lister over registrerte lisensjegere fra Jegerregisteret. Vi var mange som reagerte negativt på dette, da lisensjegere har vært og er svært utsatt for hets og sjikane, spesielt i sosiale medier. Vi er sterkt imot offentliggjøringen, og mener at lisensjegere skal skånes for ubehagelighetene dette kan medføre.

Med bakgrunn i denne situasjonen har NJFF krevd at Miljødirektoratet får nødvendige hjemler for å avslå begjæringer om innsyn i disse listene. Denne anmodningen er nå endelig avslått av Klima- og miljødepartementet.

Klima- og miljødepartementets vurdering

Departementet viser blant annet til at hovedregelen i offentlighetsloven er innsynsrett. De fremhever at åpenhet er et viktig ledd i å oppnå alminneliggjøring av ordningen med lisensfelling av store rovdyr. Departementets syn er at åpenheten rundt lister over registrerte lisensjegere må opprettholdes og at det ikke er hensiktsmessig å etablere særregulering for å unnta disse opplysningene fra offentlig innsyn. Til slutt i brevet står det: «Departementet vil samtidig understreke at det er uakseptabelt der-

som registrerte lisensjegere utsettes for trusler, sjikane eller lignende. Lisensfelling av rovdyr i tråd med regelverket er utøvelse av en lovlig virksomhet. Stortinget har bestemt at vi skal ha både rovdyr og beitedyr i Norge, og lisensfelling er et hovedvirkemiddel for regulering av bestandene av de store rovdyrene. Lisensjegere spiller dermed en viktig rolle i oppfølgingen av den politikken Stortinget har vedtatt. Viktigheten av at jegere ønsker å delta i lisensfelling er understreket av Klima- og miljødepartementet og departementets politiske ledelse i en rekke sammenhenger. Departementet vil fortsette å være tydelig på dette i rowiltarbeidet.»

Finn og vinn!

Ved funn av familiegruppe av gaupe, kan du motta en premie fra NJFF-Hedmark. De som legger inn observasjoner og oppfyller kravene (1. verifiseres av SNO og 2. legges i Skandobs med NJFF-tilhørighet), er med i trekningen av en fin premie. I år, en jakt-dress – Härkila Lynx.

Alle kan delta, også de som ikke er direkte involvert i arbeidet. Vil også henstille til at dere i alle sammenhenger påpeker nytteverdien av at flest mulig rapporterer observasjoner av store rovdyr gjennom Skandobs, og tagger rapportene med tilknytning til NJFF. Dette gjelder også alle som rapporterer uten å delta direkte i dette gaupeprosjektet.

Jakthunden om vinteren

Tekst og foto: Ann-Reidun Borgen

I skrivende stund har temperaturen gått fra fin høsttemperatur til minusgrader, og vi har fått snø. Dette er absolutt ingen grunn til å avslutte jakt med hund, men det kan være mange fordeler i å ta ekstra godt vare på jakthunden.

Jakter du med hund på vinterstid i kulde og snø er det lurt å sette på hunden et dekken som beskytter både spener og testikler for frostskafer, samt sokker og potesalve etter behov. Dette gjelder like mye om du har pointer, setter, eller jämthund. Hunder får forfrysninger mellom tredeputene - ikke på undersiden. Ingen liker å fryse, ei heller hunder. Når hunden ikke er løs på jobb så trenger den et varmedekken som dekker alle store muskelgrupper, og som beskytter godt mot vær og vind. En kald hund

jobber dårligere og er mer utsatt for skader enn en varm. Visste du forresten at 60 % av hundens energiforbruk går til å holde indre organer varme?

Hunder trenger mer væske og mer energi på vinterjakt enn på tidlig høstjakt. Husk å ta med både vann og næringsrik mat ut i terrenget. En hund som jakter full dag og veier ca. 20 kg, forbruker ofte opp til 8000-10000 kalorier pr døgn ved hardt arbeid, og 3-6 liter vann. Det er lurt å ta en full sjekk på hunden før du går ut på morgenen. Sjekk poter, munn, ører, øyne, muskler og skjelett, så vet du at hunden er klar for en dag ute. Gi den en lett porsjon frokost sammen med vann ca. 2 timer før du går ut. Gi den påfyll av lunken væske og litt mat hver 2. time, så holder den mye lengre. Lunsjbokser eller frysetørket vom er fint. Dette inneholder mye fett.

Foto: Mari Tangen Evensen

Det kan bli kaldt for en liten terrier på fjellet vinterstid, da er det godt å bli pakket inn og ligge i sekken.

Når jaktdagen er ferdig, definert som øyeblikket din hund er ferdig å jobbe, så er det smart å tilføre ekstra vann og mat innenfor 15 minutter etter avsluttet jobb. Dette bidrar til raskere og bedre restitusjon av musklene. Gi hunden en varm og myk liggeplass. Husk det er din jobb at hunden din holder seg god og varm selv i kald bil. Sjekk hunden på samme måte som på morgenen for å avdekke evt. skader som må behandles. Kveldsmaten kan serveres ca. 2 timer etter endt dag.

Hund i trekk

Har du lyst å bruke din hund til å trekke deg på ski eller pulk, så er det noen ting du bør være obs på når det gjelder å finne riktig sele til din hund. Det er ikke gitt at den som står i dyrebutikken har kompetanse på akkurat dette området, så da kan det være greit å ha litt kunnskap selv også. En sele som er feil for din hund kan i verste fall gi hunden belastningsskader, men vil som et minimum være ukomfortabel for hunden og den kan på sikt kvie seg for å trekke.

Noen punkter som kan hjelpe deg å finne en sele som passer din hund:

1: halsringen må være så trang at den må «skrus» på hunden.

Altså- tre den over hodet på hunden i sideliggende posisjon og snu den riktig vei når den er på halsen. Dette for at halsringen skal være så trang at den ikke hemmer bevegelsene til overarm og skulder. Det skal IKKE ligge noen form for reim over skulderblad. Dette hemmer også fri bevegelse av skulder og overarm.

2: krysset nederst på halsringen skal ligge på brystbeinsspissen når hunden trekker. Da får hunden puste uten hindring.

3: Reimene som kommer opp bak frambeina må komme så langt bak at de ikke lager gnagsår i armhulene.

4: Har du valgt en Nomesele så skal løkken bakerst på selen ligge omtrent på halefestet.

Det finnes mange forskjellige seler og de har forskjellige bruksområder. Kjøp en sele som passer det du skal bruke den til. En sporsele er sjeldent en bra trekksele. Dette er fordi balansepunktet er veldig forskjellig. Sporselen tar høyde for at hunden skal jobbe med snuten i bakken, mens Nomeselen er laget for at hunden skal trekke med hodet høyere.

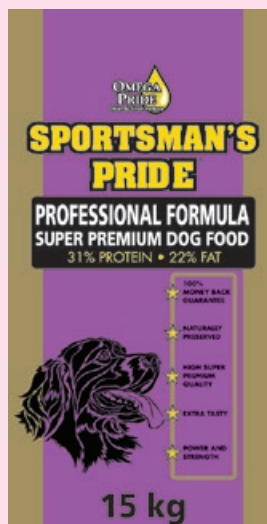
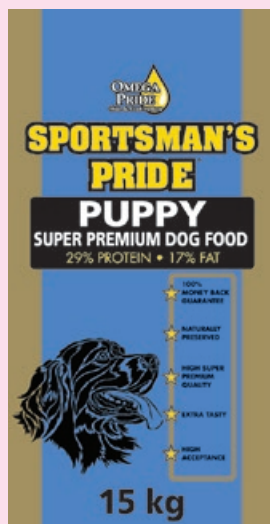
HUNDEFÔRAVTALEN

Sportsman's Pride – utviklet og sammensatt av ledende produsenter i Tyskland og USA. De beste råvarer, ingen kunstig tilsetning og erfaring gjennom generasjoner. Et toppfôr som gir de beste resultater både for deg og hunden.

Velkommen til vårt utsalg i Elverum!

Mandag og torsdag kl 12-17
Svartbekkvegen 25 på Grindalsmoen.
Gamle lokalene til Biltilsynet.

Det lønnsomme valget!

- Høy kvalitet
- Lav NJFF pris
- 100% fornøyd garanti
- Fritt levert 2 paller ass.
- Inntekt til foreningen
- Premie-/sponsorfond foreningen kan benytte seg av ved arrangement

Hunder over hele landet føres daglig med Sportsman's Pride

Alle medlemmer i NJFF får kjøpt SPORTSMAN'S PRIDE til gunstig medlemspris hos følgende forhandlere for NJFFS foreninger i Hedmark:

- Alvdal JFF
- Evenstad JFF
- Femund JFF
- Furnes JFF
- Mo JFF
- NJFF Hedmark (Elverum)
- OS JFF (Østerdalen)
- Stange JFF
- Vang JFF
- Vestmarka JFF
- Ytre Rendal JFF
- Åmot JFF
- Åsene JFF (Trysil)

Se www.njff.no for kontaktinfo til forhandlerne

• *La foreningen være din forleverandør* •

www.porthos.no

SPORTSMAN'S PRIDE

